

DIREKTIVA 2006/32/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 5. aprila 2006****o učinkovitosti rabe končne energije in o energetskih storitvah ter o razveljavitvi Direktive Sveta 93/76/EGS****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 175(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V Skupnosti obstaja potreba po izboljšanju učinkovitosti rabe končne energije, uravnavati povpraševanje po energiji in spodbujati proizvodnjo iz obnovljivih virov energije, saj je kratkoročno do srednjeročno razmeroma malo možnosti za kakršno koli drugo vplivanje na pogoje oskrbe z energijo in distribucije tako z vzpostavitvijo novih zmogljivosti ali z izboljšanjem prenosa in distribucije. Ta direktiva tako prispeva k bolj zanesljivi oskrbi.
- (2) Izboljšana učinkovitost rabe končne energije bo doprinesla tudi k zmanjšanju porabe primarne energije, k ublažitvi emisij CO₂ in drugih toplogrednih plinov in na ta način k preprečevanju nevarnih podnebnih sprememb. Količina teh emisij stalno narašča, zato je

vedno težje izpolnjevati obveznosti iz Kjotskega protokola. Dejavnost ljudi v energetskem sektorju povzroči več kot 78 % emisij toplogrednih plinov Skupnosti. Šesti okoljski akcijski program Skupnosti, določen s Sklepom št. 1600/2002/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾, predvideva, da so potrebna nadaljnja zmanjšanja za izpolnitev dolgoročnega cilja Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, o stabilizaciji koncentracije toplogrednih plinov v ozračju na ravni, ki bi preprečila nevarno antropogeno poseganje v podnebni sistem. Zato so nujne konkretne politike in ukrepi.

- (3) Z izboljšano učinkovito rabo končne energije bo mogoče na gospodarsko učinkovit način izkoristiti morebitne gospodarne prihranke energije. Te prihranke energije bi lahko dosegli z ukrepi za izboljšanje energetske učinkovitosti in tako Skupnosti pomagali zmanjšati njeno odvisnost od uvoza energije. Poleg tega bi prehod na energetske učinkovitejša tehnologije še dodatno spodbudil inovativnost in konkurenčnost Skupnosti, kakor je poudarjeno v Lizbonski strategiji.
- (4) V sporočilu Komisije o izvajanju prve faze Evropskega programa o podnebnih spremembah je bila direktiva o upravljanju povpraševanja po energiji navedena kot eden izmed ključnih ukrepov zoper klimatske spremembe, ki ga je treba sprejeti na ravni Skupnosti.
- (5) Ta direktiva je skladna z Direktivo 2003/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih za notranji trg z električno energijo ⁽⁵⁾ (³) ter z Direktivo 2003/55/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom ⁽⁶⁾; ki predvidevata možnost uporabe učinkovite rabe energije in uravnavanje povpraševanja kot alternativo novi oskrbi ter za varovanje okolja, kar bi organom držav članic omogočilo, da med drugim razpišejo ponudbe za nove zmogljivosti ali da sprejmejo ukrepe za energetske učinkovitost ter ukrepe za upravljanje povpraševanja, vključno s sistemi belih certifikatov.

⁽¹⁾ UL C 120, 20.5.2005, str. 115.

⁽²⁾ UL C 318, 22.12.2004, str. 19.

⁽³⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 7. junija 2005 (še ni objavljeno v Uradnem listu), Skupno stališče Sveta z dne 23. septembra 2005 (UL C 275 E, 8.11.2005, str. 19) in Stališče Evropskega parlamenta z dne 13. decembra 2005 (še ni objavljeno v Uradnem listu). Sklep Sveta z dne 14. marca 2006.

⁽⁴⁾ UL L 242, 10.9.2002, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 176, 15.7.2003, str. 37. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 2004/85/ES (UL L 236, 7.7.2004, str. 10).

⁽⁶⁾ UL L 176, 15.7.2003, str. 57.

- (6) Ta direktiva ne posega v člen 3 Direktive 2003/54/ES, ki zahteva, da države članice vsem gospodinjskim odjemalcem ter, kadar države članice to štejejo za primerno, malim podjetjem, zagotovijo dostop do univerzalne storitve, to je pravice do oskrbe z električno energijo določene kakovosti na njihovem ozemlju po razumnih, enostavno in jasno primerljivih ter preglednih cenah.
- (7) Cilj te direktive ni le nadaljnje spodbujanje dobave energetske storitve, temveč tudi krepitev na strani povpraševanja. Javni sektor vsake države članice bi tako moral biti dober zgled, kar zadeva naložbe, vzdrževanje in druge izdatke za opremo, ki rabi energijo, energetske storitve ter druge ukrepe izboljšanja energetske učinkovitosti. Javni sektor bi bilo torej treba spodbujati, da vidike izboljšanja energetske učinkovitosti vključi v svoje naložbe, stroške amortizacije in izvedbene proračune. Nadalje bi si moral javni sektor prizadevati za uporabo meril energetske učinkovitosti pri postopkih razpisov za javna naročila, kot to dopuščata Direktiva 2004/17/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil naročnikov v vodnem, energetskem in transportnem sektorju ter sektorju poštne storitve⁽¹⁾ in Direktiva 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev⁽²⁾, katere načelo je bilo potrjeno s sodbo Sodišča Evropskih skupnosti v zadevi C-513/99⁽³⁾ z dne 17. septembra 2002. Ob upoštevanju dejstva, da se upravne strukture med državami članicami zelo razlikujejo, bi morale biti različne vrste ukrepov v javnem sektorju sprejete na ustrezni nacionalni, regionalni in/ali lokalni ravni.
- (8) Javni sektor lahko daje zgled na veliko različnih načinov: poleg izvajanja ukrepov, navedenih v prilogah III in VI, bi lahko javni sektor na primer uvedel pilotne projekte energetske učinkovitosti in spodbujal zaposlene k energetske učinkovitosti usmerjenemu obnašanju. Da bi se dosegel zeleni pospeševalni učinek, bi jih bilo treba v večjem številu na uspešen način predstaviti posameznikom in/ali podjetjem, ob poudarjanju prednosti nižjih stroškov.
- (9) Liberalizacija maloprodajnih trgov za končne odjemalce električne energije, zemeljskega plina, premoga in lignita, ogrevanja in v nekaterih primerih celo daljinskega ogrevanja in hlajenja je skoraj vedno vodila k izboljšanju učinkovitosti in k znižanju cen pri proizvodnji energije, njeni transformaciji in distribuciji. Ta liberalizacija ni povzročila večje konkurence izdelkov in storitev, ki bi lahko izboljšala energetske učinkovitost na strani povpraševanja.
- (10) Svet je v svoji resoluciji z dne 7. decembra 1998 o energetske učinkovitosti v Evropski skupnosti⁽⁴⁾ za Skupnost kot celoto potrdil cilj izboljšanja energetske intenzivnosti končne porabe za dodatno odstotno točko na leto vse do leta 2010.
- (11) Države članice bi zato morale sprejeti nacionalne okvirne cilje za spodbujanje učinkovitosti rabe končne energije in za zagotavljanje trajne rasti in rentabilnosti trga z energetskimi storitvami, ter tako prispevati k uresničevanju Lizbonske strategije. Sprejetje nacionalnih okvirnih ciljev za spodbujanje učinkovitosti rabe končne energije zagotavlja učinkovito sinergijo z drugo zakonodajo Skupnosti, katere uporaba bo prispevala k izpolnitvi teh nacionalnih ciljev.
- (12) Ta direktiva od držav članic zahteva ukrepanje z izpolnjevanjem njenih ciljev, ki so odvisni od učinkov teh ukrepov na končne porabnike energije. Končni izid ukrepov držav članic je tako odvisen od množice zunanjih dejavnikov, ki vplivajo na obnašanje porabnikov pri rabi energije in njihove pripravljenosti, da uporabljajo metode varčevanja z energijo in energetske varčne naprave. Torej, tudi če se države članice obvežejo, da se bodo potrudile doseči 9 % ciljno vrednost, so nacionalni energetske varčevalni cilji le okvirne narave in za države članice ne predstavljajo pravno zavezujoče obveznosti.
- (13) Države članice si v prizadevanjih za doseg nacionalnih okvirnih ciljev lahko postavijo ciljne vrednosti, višje od 9 %.
- (14) Izboljšanje energetske učinkovitosti bo koristilo prednosti izmenjave informacij, izkušenj in najboljših praks na vseh ravneh, vključno, in zlasti, javnega sektorja. Zato morajo države članice določiti seznam ukrepov, ki se izvajajo v okviru te direktive, in v akcijskih načrtih energetske učinkovitosti preučiti njihov učinek, kolikor vnaprej je mogoče.
- (15) Kadar so prizadevanja za večjo energetske učinkovitost osnovana na spremembah v tehnologiji, obnašanju porabnikov in/ali gospodarskih spremembah, bi se bilo treba izogibati občutnega negativnega vpliva na okolje, spoštovati pa bi bilo treba prednostne družbene naloge.

⁽¹⁾ UL L 134, 30.4.2004, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 2083/2005 (UL L 333, 20.12.2005, str. 28).

⁽²⁾ UL L 134, 30.4.2004, str. 114. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 2083/2005.

⁽³⁾ C-513/99: Concordia Bus Finland Oy Ab, prej Stagecoach Finland Oy Ab v Helsingin kaupunki in HKL-Bussiliikenne (2002 ECR I-7213).

⁽⁴⁾ UL C 394, 17.12.1998, str. 1.

- (16) Financiranje dobave in stroški na strani povpraševanja imajo pri energetskih storitvah pomembno vlogo. Skladi, ustanovljeni za finančno podporo izvajanju programov energetske učinkovitosti in drugih ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti ter za spodbujanje razvoja trga energetskih storitev, lahko predstavljajo primerno orodje za zagotavljanje nediskriminatornih zagonskih finančnih sredstev na tem trgu.
- (17) Izboljšana učinkovitost rabe končne energije se lahko doseže s povečanjem razpoložljivosti energetskih storitev in povpraševanja po njih ali z drugimi ukrepi za izboljšanje energetske učinkovitosti.
- (18) Države članice bi morale v nekaterih tržnih segmentih, kot so gospodinjstva, kjer se energetski pregledi običajno ne izvajajo za potrebe trga, zagotoviti dostopnost energetskih pregledov in tako izkoristiti potencial prihranka energije.
- (19) Sklepi Sveta z dne 5. decembra 2000 opredeljujejo spodbujanje energetskih storitev s pomočjo razvijanja strategije Skupnosti kot prednostno področje delovanja pri izboljšanju energetske učinkovitosti.
- (20) Distributerji energije, sistemski operaterji distribucijskega omrežja in podjetja za maloprodajo energije lahko izboljšajo učinkovito rabo energije v Skupnosti, če tržijo energetske storitve, ki vključujejo učinkovito rabo končne energije, na primer notranjo toplotno ugodje, toplo sanitarno vodo, hlajenje, proizvodnjo izdelkov, razsvetljava in gonilno silo. Večanje dobička za distributerje energije, sistemske operaterje distribucijskega omrežja in podjetja za maloprodajo energije tako postane tesneje povezano s prodajo energetskih storitev čim več odjemalcem, namesto prodaje čim več energije vsakemu odjemalcu. Države članice bi si morale prizadevati, da se izognejo vsakršnemu izkrivljanju konkurence na tem področju in s tem zagotoviti enake pogoje za vse dobavitelje energetskih storitev; to nalogo pa lahko prenesejo na nacionalni regulativni organ.
- (21) Ob polnem upoštevanju nacionalne organiziranosti udeležencev na trgu v energetskem sektorju in v podporo izvajanju energetskih storitev in ukrepom za izboljšanje energetske učinkovitosti iz direktive bi morale države članice imeti možnost, da za distributerje energije, ali sistemske operaterje distribucijskega omrežja ali podjetja za maloprodajo energije, ali, po potrebi, za dva ali vse od teh udeležencev na trgu, zagotavljanje takih storitev in sodelovanje pri takih ukrepih določijo kot obvezno.
- (22) Uporabo dogovorov o financiranju s strani tretje stranke bi bilo treba kot inovativno prakso spodbujati. Pri takem dogovoru se koristnik izogne stroškom naložbe s tem, da uporabi del finančne vrednosti prihrankov energije, ki izhajajo iz naložbe tretje stranke, za poplačilo stroškov naložbe in obresti tretje stranke.
- (23) Pri oblikovanju tarif in drugih predpisov za energijo iz omrežij bi bilo treba zaradi pozitivnega vpliva na učinkovitost rabe končne energije odpraviti neupravičene spodbude za povečanje količine energije.
- (24) Trg energetskih storitev je možno spodbuditi z različnimi sredstvi, vključno z nefinančnimi.
- (25) Energetske storitve, programi za izboljšanje energetske učinkovitosti in drugi ukrepi za izboljšanje energetske učinkovitosti, vzpostavljeni za izpolnitev cilja varčevanja z energijo, se lahko podprejo in/ali izvedejo s pomočjo prostovoljnih sporazumov med interesnimi skupinami in organi javnega sektorja, ki jih imenujejo države članice.
- (26) Prostovoljni sporazumi, ki jih zajema ta direktiva, bi morali biti pregledni in vsebovati, kjer je to mogoče, vsaj informacije o količinsko ovrednotenih ciljnih, nadzoru in poročanju.
- (27) Sektorja goriv in prometa imata pomembno vlogo na področju energetske učinkovitosti in prihrankov energije.
- (28) Pri opredelitvi ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti bi bilo treba upoštevati večjo učinkovitost, doseženo zaradi razširjenosti uporabe gospodarnih tehnoloških inovacij, na primer elektronskih meritev. V tej direktivi med individualne števice po konkurenčnih cenah spadajo tudi natančni kalorimetri.
- (29) Da bi lahko končni porabniki sprejemali bolj informirane odločitve v zvezi z njihovo porabo energije, bi jim bilo treba zagotoviti primerno količino informacij o tem in druge ustrezne informacije, kakršne so informacije o dostopnih ukrepih za izboljšanje energetske učinkovitosti, o primerjalnih diagramih porabe končnih porabnikov ali nepristranskih tehničnih specifikacijah za opremo, ki rabi energijo, ki lahko vključuje opremo „Faktor štiri“, ali podobno opremo. Treba je spomniti, da bi morale biti nekatere tovrstne dragocene informacije končnim kupcem na voljo že v skladu s členom 3(6) Direktive 2003/54/ES. Poleg tega bi bilo treba potrošnike na dejaven način spodbujati k rednemu odčitavanju svojih števcov.
- (30) Vse vrste informacij v zvezi z energetsko učinkovitostjo bi bilo treba v primerni obliki, vključno s pomočjo računov, razširjati na ustrezne ciljne javnosti. To lahko vključuje informacije o finančnih in pravnih okvirih, komunikacijske in promocijske kampanje ter obširno izmenjavo najboljših praks na vseh ravneh.

(31) S sprejetjem te direktive vse vsebinske določbe Direktive Sveta 93/76/EGS z dne 13. septembra 1993 o omejitvi emisij ogljikovega dioksida z izboljšanjem učinkovite rabe energije (SAVE) ⁽¹⁾ ureja druga zakonodaja Skupnosti, zato bi bilo treba Direktivo 93/76/EGS razveljaviti.

(32) Ker ciljev te direktive, in sicer spodbujanja učinkovitosti rabe končne energije in razvijanja trga energetskih storitev, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ker te cilje lažje doseže Skupnost, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena, ta direktiva ne presega okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenih ciljev.

(33) Ukrepe, potrebne za izvajanje te direktive, je treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ⁽²⁾–

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

PREDMET UREJANJA IN PODROČJE UPORABE

Člen 1

Namen

Namen te direktive je povečati gospodarno izboljšanje učinkovite rabe končne energije v državah članicah z:

- (a) zagotavljanjem potrebnih okvirnih ciljev kakor tudi mehanizmov, spodbud ter institucionalnih, finančnih in pravnih okvirov za odstranitev obstoječih tržnih ovir in nepopolnosti, ki preprečujejo učinkovito rabo končne energije;
- (b) ustvarjanjem pogojev za razvoj in spodbujanje trga energetskih storitev in za zagotavljanje drugih ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti za končne porabnike.

⁽¹⁾ UL L 237, 22.9.1993, str. 28.

⁽²⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

Člen 2

Področje uporabe

Ta direktiva se uporablja za:

- (a) izvajalce ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti, distributerje energije, sistemske operaterje distribucijskih omrežij in podjetja za maloprodajo energije. Države članice pa lahko iz uporabe členov 6 in 13 izključijo male distributerje energije, male sistemske operaterje distribucijskih omrežij in mala podjetja za maloprodajo energije;
- (b) končne odjemalce. Vendar pa se ta direktiva ne uporablja za tista podjetja, ki se ukvarjajo z dejavnostmi s seznama v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti ⁽³⁾;
- (c) oborožene sile, vendar le v obsegu v katerem uporaba direktive ni v nasprotju z naravo in poglavitnim ciljem dejavnosti oboroženih sil in z izjemo snovi, ki se uporabljajo izključno v vojaške namene.

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „energija“: vse oblike energije v prosti prodaji, vključno z električno energijo, zemeljskim plinom (tudi utekočinjenim zemeljskim plinom), utekočinjenim naftnim plinom, vsemi gorivi za ogrevanje in hlajenje (vključno z daljinskim ogrevanjem in hlajenjem), premogom in lignitom, šoto, pogonskimi gorivi (razen goriv za letalstvo in mednarodni pomorski promet), ter biomaso, kakor je opredeljena v Direktivi 2001/77/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2001 o spodbujanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije na notranjem trgu z električno energijo ⁽⁴⁾;
- (b) „energetska učinkovitost“: razmerje med doseženim učinkom, storitvijo, blagom ali energijo ter vloženo energijo;

⁽³⁾ UL L 275, 25.10.2003, str. 32. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2004/101/ES (UL L 338, 13.11.2004, str. 18).

⁽⁴⁾ UL L 283, 27.10.2001, str. 33. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Aktom o pristupu iz leta 2003.

- (c) „izboljšanje energetske učinkovitosti“: povečanje učinkovitosti rabe končne energije kot posledica sprememb v tehnologiji, obnašanju porabnikov in/ali gospodarskih sprememb;
- (d) „prihranki energije“: količina prihranjene energije, določena z merjenjem in/ali oceno porabe pred in po izvedbi enega ali več ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti, ob zagotavljanju normalizacije za zunanje pogoje, ki vplivajo na porabo energije;
- (e) „energetska storitev“: fizikalni učinek, korist ali ugodnost, ki izhaja iz kombinacije energije z energetske učinkovito tehnologijo in/ali dejavnostjo, ki lahko vključuje obratovanje, vzdrževanje in nadzor, nujne za opravljanje storitve, ki se opravi na podlagi pogodbe in za katero se je izkazalo, da v normalnih okoliščinah vodi k preverljivemu in merljivemu oziroma ocenljivemu izboljšanju energetske učinkovitosti in/ali primarnih prihrankov energije;
- (f) „mehanizmi energetske učinkovitosti“: splošni instrumenti, ki jih uporabljajo vlade ali vladni organi za oblikovanje podpornega okolja ali spodbud za udeležence na trgu, da zagotavljajo in kupujejo energetske storitve in druge ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti;
- (g) „programi za izboljšanje energetske učinkovitosti“: dejavnosti, ki so osredotočene na skupine končnih odjemalcev in običajno vodijo k preverljivemu in merljivemu ali ocenljivemu izboljšanju energetske učinkovitosti;
- (h) „ukrepi za izboljšanje energetske učinkovitosti“: vsi ukrepi, ki običajno vodijo k preverljivemu in merljivemu ali ocenljivemu izboljšanju energetske učinkovitosti;
- (i) „podjetje za energetske storitve (ESCO)“: fizična ali pravna oseba, ki izvaja energetske storitve in/ali druge ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti v objektu ali prostorih porabnika in pri tem do določene mere prevzema finančno tveganje. Plačilo za opravljene storitve (v celoti ali delno) temelji na doseženih izboljšavah energetske učinkovitosti in doseganju drugih dogovorjenih meril glede doseženih učinkov;
- (j) „pogodbeno zagotavljanje prihranka energije“: pogodbeni dogovor med koristnikom in ponudnikom (običajno je to ESCO) ukrepa za izboljšanje energetske učinkovitosti, pri čemer so naložbe v ta ukrep poravnane glede na stopnjo izboljšanja energetske učinkovitosti, dogovorjeno s pogodbo;
- (k) „financiranje s strani tretje stranke“: pogodbeni dogovor, ki vključuje tretjo stranko – poleg dobavitelja energije in koristnika ukrepa za izboljšanje energetske učinkovitosti – ki zagotavlja kapital za izvajanje ukrepa in koristniku zaračuna pristojbino, ki ustreza delu prihrankov energije, doseženih z ukrepom za izboljšanje energetske učinkovitosti. Ta tretja stranka je lahko ESCO ali pa tudi ne;
- (l) „energetski pregledi“: sistematični postopek za doseganje primerne poznavanja obstoječe porabe energije stavbe ali skupine stavb, tehnološkega procesa in/ali industrijskega obrata ali pri izvajanju zasebnih ali javnih storitev, ki opredeli in oceni gospodarne možnosti za varčevanje z energijo ter poroča o ugotovitvah;
- (m) „finančni instrumenti za varčevanje z energijo“: vsi finančni instrumenti, kot so skladi, subvencije, znižanje davka, posojila, financiranje s strani tretje stranke, pogodbeno zagotavljanje prihranka energije, pogodbe z zajamčenimi prihranki energije, zunanje izvajanje z energijo in druge pogodbe, ki jih na trgu ponujajo javni ali zasebni organi, da tako deloma ali v celoti pokrijejo začetne stroške projekta uvedbe ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti;
- (n) „končni odjemalec“: fizična ali pravna oseba, ki kupuje energijo za lastno končno rabo;
- (o) „distributer energije“: fizična ali pravna oseba, odgovorna za transport energije z namenom dobave končnim odjemalcem in distribucijskim postajam, ki energijo prodajajo končnim odjemalcem. Ta opredelitev izključuje sistemske operaterje distribucijskih omrežij za električno energijo in plin, ki so zajeti s točko (p);
- (p) „sistemski operater distribucijskega omrežja“: fizična ali pravna oseba, odgovorna za obratovanje distribucijskega omrežja, zagotavljanje njegovega vzdrževanja in, po potrebi, za razvoj distribucijskega omrežja za električno energijo in zemeljski plin na določenem območju ter, kjer je ustrezno, za medsebojne povezave z drugimi omrežji in za zagotavljanje dolgoročne zmožljivosti omrežja za zadovoljitev razumnih potreb po distribuciji električne energije ali zemeljskega plina;
- (q) „podjetje za maloprodajo energije“: fizična ali pravna oseba, ki prodaja energijo končnim odjemalcem;
- (r) „mali distributer, mali sistemski operater distribucijskega omrežja in malo podjetje za maloprodajo energije“: fizična ali pravna oseba, ki energijo distribuira ali prodaja končnim odjemalcem, in ki letno distribuira ali proda manj kot ekvivalent 75 GWh energije na leto ali zaposluje manj kot 10 oseb oziroma čigar letni promet in/ali letna bilanca v celoti ne presega 2 000 000 EUR;
- (s) „beli certifikati“: certifikati, ki jih izdajo neodvisni certifikacijski organi in potrjujejo zahteve o varčevanju z energijo udeležencev na trgu, ki so posledica ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti.

POGLAVJE II

CILJI VARČEVANJA Z ENERGIJO

Člen 4

Splošni cilj

1. Države članice sprejmejo in imajo za cilj doseči splošen nacionalni okvirni cilj varčevanja z energijo, ki za deveto leto uporabe te direktive znaša 9 %, doseže pa se prek energetske storitev in drugih ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti. Države članice prispevajo k izpolnitvi tega cilja s sprejetjem stroškovno učinkovitih, izvedljivih in razumnih ukrepov.

Ta nacionalni okvirni cilj varčevanja z energijo se določi in izračuna v skladu z določbami in metodologijo iz Priloge I. Za primerjavo prihrankov energije in pretvorbo v primerljivo enoto se uporabljajo pretvorbeni količniki iz Priloge II, razen če je upravičena uporaba drugih pretvorbenih količnikov. Primeri ustreznih ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti so navedeni v Prilogi III. Splošni okvir za meritve in preverjanje prihrankov energije je podan v Prilogi IV. Nacionalne prihranke energije v povezavi z nacionalnim okvirnim ciljem varčevanja z energijo se začne meriti s 1. januarjem 2008.

2. Za prvi akcijski načrt energetske učinkovitosti (EEAP), ki se ga predloži v skladu s členom 14, vsaka država članica določi tudi vmesni nacionalni okvirni cilj varčevanja z energijo za tretje leto uporabe te direktive in zagotovi pregled njene strategije za doseganje vmesnih in skupnih ciljev. Ta vmesni cilj mora biti zastavljen realno in skladno s splošnim nacionalnim okvirnim ciljem varčevanja z energijo iz odstavka 1.

Komisija poda mnenje o izvedljivosti vmesnega nacionalnega okvirnega cilja in o njegovi usklajenosti s skupnim ciljem.

3. Vsaka država članica oblikuje programe in ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti.

4. Države članice enemu ali več novim ali obstoječim organom ali agencijam naložijo izvajanje splošnega nadzora in odgovornost za nadzorovanje okvira, določenega v zvezi s ciljem iz odstavka 1. Ti organi nato preverjajo prihranke energije, dosežene z energetskimi storitvami in drugimi ukrepi

za izboljšanje energetske učinkovitosti, tudi z obstoječimi nacionalnimi ukrepi za izboljšanje energetske učinkovitosti, ter poročajo o rezultatih.

5. Po pregledu prvih treh let uporabe te direktive in opravljenem poročilu Komisija preveri, ali je primerno predstaviti predlog direktive za nadaljnji razvoj tržnega pristopa pri izboljševanju energetske učinkovitosti s pomočjo belih certifikatov.

Člen 5

Učinkovitost rabe končne energije v javnem sektorju

1. Države članice zagotovijo, da bo javni sektor v okviru te direktive služil kot zgled. V ta namen državljanom in/ali podjetjem učinkovito predstavijo zgledno vlogo in dejavnosti javnega sektorja, kot je to primerno.

Države članice zagotovijo, da javni sektor prevzame izvedbo enega ali več ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti, s poudarkom na gospodarnih ukrepih, ki zagotavljajo največje prihranke energije v najkrajšem obdobju. Takšne ukrepe je treba sprejeti na ustreznih nacionalni, regionalni in/ali lokalni ravni; vsebujejo lahko zakonodajne pobude in/ali prostovoljne sporazume iz člena 6(2)(b) ali druge programe z enakovrednim učinkom. Brez poseganja v zakonodajo, ki ureja javna naročila na ravni države in Skupnosti,

— se vsaj dva ukrepa uporabi s seznama v Prilogi VI,

— države članice olajšajo ta proces z objavo smernic o energetske učinkovitosti in prihrankih energije kot ocenjevalno merilo pri razpisu javnih pogodb.

Države članice olajšajo in omogočijo izmenjavo najboljših praks med organi javnega sektorja, na primer praks glede energetske učinkovitih javnih naročil, tako na nacionalni kot mednarodni ravni; v ta namen organizacija iz odstavka 2 s Komisijo sodeluje glede izmenjave najboljših praks, kakor je navedeno v členu 7(3).

2. Države članice naložijo eni ali več novim ali obstoječim organizacijam odgovornost za upravljanje, vodenje in izvajanje za povezovanje zahtev za izboljšanje energetske učinkovitosti, kakor je navedeno v odstavku 1. To so lahko organi ali agencije iz člena 4(4).

POGLAVJE III

**SPODBUJANJE UČINKOVITOSTI RABE KONČNE ENERGIJE
IN ENERGETSKIH STORITEV**

Člen 6

**Distributerji energije, sistemski operaterji
distribucijskega omrežja in podjetja za maloprodajo
energije**

1. Države članice zagotovijo, da distributerji energije, sistemski operaterji distribucijskega omrežja in/ali podjetja za maloprodajo energije:

(a) na zahtevo, a ne več kot enkrat na leto, predložijo celovite statistične informacije o njihovih končnih odjemalcih organom ali agencijam iz člena 4(4), ali drugemu imenovanemu organu, pod pogojem, da slednji prejete informacije posreduje omenjenim organom ali agencijam. Te informacije morajo zadostovati za ustrezno pripravo in izvajanje programov za izboljšanje energetske učinkovitosti ter spodbujanje in spremljanje energetskih storitev in drugih ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti. Vključujejo lahko pretekle informacije, sicer pa morajo zajemati tekoče informacije o porabi končnih porabnikov ter, kjer je to izvedljivo, diagrame porabe, delitev odjemalcev in njihov geografski položaj, pri tem pa ohranjajo celovitost in zaupnost informacij, ki so zasebne narave ali poslovno občutljive, v skladu z veljavno zakonodajo Skupnosti;

(b) se vzdržijo vseh dejavnosti, ki bi lahko ovirale povpraševanje po energetskih storitvah in drugih ukrepih za izboljšanje energetske učinkovitosti in njihovo oskrbo, ali ki bi zadrževale razvoj trga energetskih storitev in drugih ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti. Zadevna država članica sprejme ustrezne ukrepe za opustitev takšnih dejavnosti, kadar do njih pride.

2. Države članice:

(a) izberejo eno ali več od naslednjih zahtev, ki jih morajo izpolnjevati distributerji energije, sistemski operaterji distribucijskega omrežja in/ali podjetja za maloprodajo energije, neposredno in/ali posredno prek drugih izvajalcev energetskih storitev ali ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti:

(i) zagotoviti ponudbo energetskih storitev po konkurenčnih cenah končnim odjemalcem in spodbujati te storitve; ali

(ii) zagotoviti razpoložljivost za svoje končne odjemalce in spodbujati energetske preglede po konkurenčnih cenah, opravljene neodvisno, in/ali ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti, v skladu s členoma 9(2) in 12; ali

(iii) prispevati v sklade in mehanizme financiranja iz člena 11. Ravni teh prispevkov ustrezajo najmanj predvidenim stroškom ponudbe katere koli dejavnosti iz tega odstavka in so dogovorjeni z organi ali agencijami iz člena 4(4); in/ali

(b) zagotovijo, da obstajajo ali da se vzpostavijo prostovoljni sporazumi in/ali drugi tržno naravnani sistemi, kot so beli certifikati, z učinkom, ki je enakovreden eni ali več zahtevam iz točke (a). Država članica prostovoljne sporazume oceni, nadzoruje in spremlja ter tako zagotovi, da imajo v praksi enakovreden učinek kot ena ali več zahtev iz točke (a).

V ta namen imajo prostovoljni sporazumi jasne in nedvoumne cilje ter zahteve nadzora in obveznosti poročanja, povezane s postopki, ki vodijo do pregledanih in/ali dodatnih ukrepov, ko cilji niso ali pa verjetno ne bodo doseženi. Za zagotavljanje preglednosti morajo biti prostovoljni sporazumi dostopni javnosti in objavljeni pred uporabo v obsegu, ki ga dovoljujejo veljavne določbe o zaupnosti in ki vabijo zainteresirane strani, da podajo svoje pripombe.

3. Države članice zagotovijo, da za udeležence na trgu, ki niso distributerji energije, sistemski operaterji distribucijskega omrežja in podjetja za maloprodajo energije kot npr. ESCO, monterji energetske opreme, energetski svetovalci, obstajajo ustrezne spodbude in enaki in pošteni pogoji konkurence, da lahko neodvisno ponujajo in izvajajo energetske storitve, energetske preglede in ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti, opisane v odstavku 2(a)(i) in (ii).

4. Po odstavkih 2 in 3 lahko države članice sistemskim operaterjem distribucijskega omrežja odgovornost dodelijo le, če je to v skladu z zahtevami glede ločevanja računovodskih izkazov, določenih v členu 19(3) Direktive 2003/54/ES in členu 17(3) Direktive 2003/55/ES.

5. Izvajanje tega člena ne posega v odstopanja ali izjeme, odobrene v skladu z direktivama 2003/54/ES in 2003/55/ES.

Člen 7

Razpoložljivost podatkov

1. Države članice zagotovijo, da so podatki o mehanizmih za energetske učinkovitost ter finančnih in pravnih okvirih, ki se sprejmejo, da bi bil dosežen nacionalni okvirni cilj varčevanja z energijo, pregledni in med ustreznimi udeleženci trga čim bolj razširjeni.
2. Države članice zagotovijo, da se več truda vложи v pospeševanje učinkovitosti rabe končne energije. Ustvarijo ustrezne pogoje in spodbude za udeležence na trgu, da bodo končnim odjemalcem nudili več informacij in svetovanje o učinkovitosti rabe končne energije.
3. Komisija zagotovi, da države članice izmenjujejo in široko razširjajo informacije o najučinkovitejših navadah za varčevanje z energijo.

Člen 8

Razpoložljivost usposobljenosti, akreditacij in sistemov potrjevanja

Za doseganje visoke ravni tehnične usposobljenosti, nepristranskosti in zanesljivosti, države članice zagotovijo, kjer presodijo, da je to potrebno, razpoložljivost ustrezne usposobljenosti, postopkov za akreditacijo in/ali sistemov potrjevanja izvajalcev energetskih storitev, energetskih pregledov in ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti iz člena 6(2)(a)(i) in (ii).

Člen 9

Finančni instrumenti za varčevanje z energijo

1. Države članice razveljavijo ali spremenijo nacionalno zakonodajo in predpise, razen tistih, za katere je jasno, da so davčne narave, ki brez potrebe in nesorazmerno ovirajo ali omejujejo uporabo finančnih instrumentov za varčevanje z energijo na trgu energetskih storitev in drugih ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti.
2. Države članice obstoječim in morebitnim kupcem energetskih storitev in drugih ukrepov za izboljšavo energetske učinkovitosti v javnem in zasebnem sektorju zagotovijo modele pogodb za te finančne instrumente. Izdajo jih lahko organi ali agencije iz člena 4(4).

Člen 10

Tarife in drugi predpisi za energetske učinkovitost, ki veljajo za energijo iz omrežij

1. Države članice zagotovijo, da se odstranijo tiste spodbude v tarifah za prenos in distribucijo energije, ki brez potrebe povečujejo količino distribuirane ali prenesene energije. V zvezi s tem lahko države članice v skladu s členom 3(2) Direktive 2003/54/ES in členom 3(2) Direktive 2003/55/ES naložijo podjetjem, ki delujejo v sektorjih električne energije in zemeljskega plina, obveznosti javnih storitev v zvezi z energetske učinkovitostjo.
2. Države članice lahko dovolijo, da so v sistemih in tarifnih strukturah dovoljene sestavine s socialnim ciljem, pod pogojem, da so vsi moteči vplivi na sistem prenosa in distribucije čim manjši ter niso nesorazmerni s socialnim ciljem.

Člen 11

Skladi in mehanizmi financiranja

1. Brez poseganja v člena 87 in 88 Pogodbe lahko države članice ustanovijo enega ali več skladov za podporo izvajanja programov in drugih ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti ter za pospeševanje razvoja trga za ukrepe izboljšanja energetske učinkovitosti. Takšni ukrepi vključujejo spodbujanje energetskih pregledov, finančnih instrumentov za varčevanje z energijo ter po potrebi izboljšane merjenja in informativnega obračuna. Skladi so namenjeni tudi sektorjem končne rabe z višjimi transakcijskimi stroški in večjimi tveganji.

2. Če so ustanovljeni, skladi lahko zagotovijo nepovratna sredstva, posojila, finančna jamstva in/ali druge vrste financiranja, ki jamčijo rezultate.

3. Skladi so na voljo vsem izvajalcem ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti, kot so ESCO, podjetja za energetske storitve, neodvisni energetski svetovalci, distributerji energije, sistemski operaterji distribucijskega omrežja, podjetja za maloprodajo energije in monterji. Države članice se lahko odločijo, da so skladi na voljo vsem končnim odjemalcem. Razpisi ali enakovredne metode, ki zagotavljajo popolno preglednost, se ravno tako izvajajo z doslednim upoštevanjem veljavnih predpisov za javna naročila. Države članice zagotovijo, da skladi dopolnjujejo in ne konkurirajo ukrepom za izboljšanje energetske učinkovitosti, ki se financirajo pod tržnimi pogoji.

Člen 12

Energetski pregledi

1. Države članice zagotovijo razpoložljivost učinkovitih, visoko kakovostnih sistemov energetskih pregledov, ki so namenjeni ugotavljanju možnih ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti in se izvajajo neodvisno za vse končne porabnike, vključno z majhnimi odjemalci v gospodinjstvu in storitvenem sektorju ter industrijskimi malimi in srednje velikimi odjemalci.

2. Segmente trga, ki imajo višje transakcijske stroške, in enostavne objekte se lahko doseže z drugimi ukrepi, kot so vprašalniki in računalniški programi, ki so dostopni prek spleta in/ali se jih odjemalcem pošlje po pošti. Države članice zagotovijo razpoložljivost energetskih pregledov za tiste segmente trga, ki se ne ponujajo na trgu, ob upoštevanju člena 11(1).

3. Certificiranje v skladu s členom 7 Direktive 2002/91/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2002 o energetski učinkovitosti stavb⁽¹⁾ se šteje za enakovredno energetskemu pregledu, ki izpolnjuje zahteve iz odstavkov 1 in 2 tega člena in za enakovredno energetskemu nadzoru iz Priloge VI(e) k tej direktivi. Tudi za energetske preglede, opravljene po sistemih na podlagi prostovoljnih sporazumov med organizacijami interesnih skupin in imenovanimi organi, ki jih nadzoruje in spremlja zadevna država članica v skladu s členom 6(2)(b) te direktive, velja, da izpolnjujejo zahteve iz odstavkov 1 in 2 tega člena.

Člen 13

Merjenje in informativni obračun porabe energije

1. Države članice zagotovijo, v mejah tehnične izvedljivosti, finančne sprejemljivosti in sorazmerno z morebitnimi prihranki energije, da imajo končni odjemalci električne energije, zemeljskega plina, daljinskega ogrevanja in/ali hlajenja in tople sanitarne vode na voljo individualne števece po konkurenčnih cenah, ki natančno prikazujejo dejansko količino porabljene energije končnega odjemalca in podajo dejanski čas njene porabe.

Ko se obstoječi števec zamenja, je treba vedno zagotoviti individualni števec po konkurenčni ceni, razen če je to tehnično neizvedljivo ali cenovno neučinkovito glede na ocenjene možne dolgoročne prihranke. Individualne števece po

konkurenčni ceni je treba vedno zagotoviti, ko se naredi novo napeljavo na novi stavbi ali pri večji obnovi stavbe, kakor je določeno v Direktivi 2002/91/ES.

2. Države članice zagotovijo, da obračunavanje, ki ga opravijo distributerji energije, sistemski operaterji distribucijskega omrežja in podjetja za maloprodajo energije, po potrebi, temelji na dejanski porabe energije in je v jasni in razumljivi obliki. Končni odjemalci dobijo poleg obračuna na voljo ustrezne informacije o celovitem prikazu tekočih stroškov za porabljeno energijo. Obračun na podlagi dejanske porabe se izvaja dovolj pogosto, da lahko odjemalci uravnavajo svojo porabo energije.

3. Države članice zagotovijo, da distributerji energije, sistemski operaterji distribucijskega omrežja ali podjetja za maloprodajo energije, kjer je to ustrezno, v ali z svojimi obračuni, pogodbami, transakcijami in/ali potrdili na distribucijskih postajah končnim odjemalcem v jasni in razumljivi obliki podajo naslednje informacije:

- (a) veljavne dejanske cene in dejansko porabo energije;
- (b) primerjave sedanje porabe energije odjemalca s porabo energije v istem obdobju prejšnjega leta, po možnosti v grafični obliki;
- (c) vedno, kadar je to mogoče in koristno, primerjave s povprečnim normaliziranim ali referenčnim porabnikom energije iz iste porabniške kategorije;
- (d) kontaktne informacije za organizacije porabnikov, energetske agencije ali podobne organe, vključno z naslovi spletnih strani, iz katerih je mogoče dobiti informacije o razpoložljivih ukrepih za izboljšanje energetske učinkovitosti, primerjalnih diagramih porabe končnih porabnikov in/ali nepristranskih tehničnih specifikacijah za opremo, ki rabi energijo.

POGLAVJE IV

KONČNE DOLOČBE

Člen 14

Poročila

1. Države članice, ki ob začetku veljavnosti direktive v kakršne koli namene uporabljajo metode za izračun prihrankov energije, podobne tistim iz Priloge IV, lahko ustrezno podrobne informacije predložijo Komisiji. Informacije se predložijo čimprej in po možnosti najpozneje do 17. novembra 2006. Te informacije bodo Komisiji omogočile, da bo ustrezno upoštevala obstoječe postopke.

⁽¹⁾ UL L 1, 4.1.2003, str. 65.

2. Države članice Komisiji predložijo:

- najpozneje do 30. junija 2007 prvi EEAP,
- najpozneje do 30. junija 2011 drugi EEAP,
- najpozneje do 30. junija 2014 tretji EEAP.

Vsi EEAP opisujejo ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti, načrtovane za doseganje ciljev iz člena 4(1) in (2), in za uskladitev z določbami, ki se nanašajo na zgledni primer javnega sektorja ter na posredovanje informacij in nasvetov za končne porabnike, določenih v členih 5(1) oziroma 7(2).

Drugi in tretji EEAP:

- vključujeta temeljito analizo in oceno prejšnjega EEAP,
- vključujeta dokončne rezultate glede izpolnjevanja cilja varčevanja z energijo iz člena 4(1) in (2),
- vključujeta načrte za in informacije o predvidenih učinkih dodatnih ukrepov, ki se nanašajo na kakršen koli obstoječ ali pričakovan odmik od ciljev,
- v skladu s členom 15(4) uporabljata in postopno povečujeta uporabo usklajenih pokazateljev in meril učinkovitosti, tako za oceno prejšnjih ukrepov, kakor tudi za pričakovane učinke načrtovanih prihodnjih ukrepov,
- temeljita na dostopnih podatkih, dopoljenih z ocenami.

3. Najpozneje do 17. maja 2008 Komisija objavi oceno vpliva stroškov in koristi s preučitvijo povezav med standardi, predpisi, politikami in ukrepi EU v zvezi z učinkovitostjo rabe končne energije.

4. EEAP se ocenjujejo v skladu s postopkom iz člena 16(2), in sicer:

- prvi EEAP se oceni pred 1. januarjem 2008,
- drugi EEAP se oceni pred 1. januarjem 2012,
- tretji EEAP se oceni pred 1. januarjem 2015.

5. Komisija na podlagi EEAP oceni, v kolikšni meri so države članice napredovale pri izpolnjevanju nacionalnih okvirnih ciljev varčevanja z energijo. Komisija objavi poročila s svojimi zaključki:

- o prvih EEAP pred 1. januarjem 2008,
- o drugih EEAP pred 1. januarjem 2012,
- o tretjih EEAP pred 1. januarjem 2015.

Ta poročila vključujejo informacije o povezanih ukrepih na ravni Skupnosti, vključno s trenutno veljavno in prihodnjo zakonodajo. Ta poročila upoštevajo sistem meril iz člena 15(4), prepoznajo najboljše prakse in primere, kjer države članice in/ali Komisija ne napredujejo dovolj, in lahko vsebujejo priporočila.

Drugemu poročilu, po potrebi in kjer je to ustrezno, sledijo predlogi Evropskemu parlamentu in Svetu za dodatne ukrepe, vključno z morebitnim podaljšanjem obdobja uporabe ciljev. Če poročilo ugotovi, da ni bil dosežen zadosten napredek v smeri doseganja nacionalnih okvirnih ciljev, se morajo ti predlogi nanašati na raven in naravo teh ciljev.

Člen 15

Pregled in prilagoditev okvira

1. Vrednosti in metode za izračun iz prilog II, III, IV in V se prilagodijo tehničnemu napredku v skladu s postopkom iz člena 16(2).

2. Pred 1. januarjem 2008 Komisija v skladu s postopkom iz člena 16(2) še dodatno izboljša in po potrebi dopolni točke 2 do 6 Priloge IV, ob upoštevanju splošnega okvira, določenega v Prilogi IV.

3. Pred 1. januarjem 2012 Komisija v skladu s postopkom iz člena 16(2) zviša odstotek usklajenih izračunov na način od spodaj navzgor, ki se uporabljajo v usklajenem modelu za izračun iz točke 1 Priloge IV, brez poseganja v sisteme držav članic, ki že uporabljajo višji odstotek. Novi usklajeni model za izračun z občutno višjim odstotkom izračunov od spodaj navzgor se prvič uporabi 1. januarja 2012.

Kjer koli je to izvedljivo in možno, se pri merjenju vseh prihrankov skozi celotno obdobje uporabe direktive uporablja ta usklajeni model izračuna, brez poseganja v sisteme držav članic, ki že uporabljajo višji odstotek izračunov od spodaj navzgor.

4. Najpozneje do 30. junija 2008 Komisija v skladu s postopkom iz člena 16(2) oblikuje usklajene pokazatelje učinkovitosti in na njih temelječa merila, upoštevajoč dostopne podatke ali podatke, ki jih je od vsake države članice mogoče pridobiti na gospodaren način. Za razvoj takšnih usklajenih pokazateljev in meril energetske učinkovitosti Komisija kot referenčno pomoč uporablja okvirni seznam iz Priloge V. Države članice morajo te pokazatelje in merila postopoma vgraditi v statistične podatke, ki so vključeni v EEAP iz člena 14, in jih uporabiti kot eno izmed razpoložljivih orodij za odločanje o prihodnjih prednostnih področjih v EEAP.

Najpozneje do 17. maja 2011 Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o napredku pri oblikovanju pokazateljev in meril.

Člen 16

Odbor

1. Komisiji pomaga odbor.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

Obdobje iz člena 5(6) Sklepa 1999/468/ES je tri mesece.

3. Odbor sprejme svoj poslovnik.

Člen 17

Razveljavitev

Direktiva 93/76/EGS se razveljavi.

Člen 18

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, ki so potrebni za uskladitev s to direktivo najpozneje do 17. maja 2008, z izjemo določb člena 14(1), (2) in (4), za katere je datum prenosa najpozneje do 17. maja 2006. O tem nemudoma obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih ukrepih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice posredujejo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 19

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 20

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 5. aprila 2006

Predsednik

Za Evropski parlament

J. BORRELL FONTELLES

Za Svet

Predsednik

H. WINKLER

PRILOGA I

Metodologija za izračun nacionalnega okvirnega cilja varčevanja z energijo

Metodologija za izračun nacionalnega okvirnega cilja varčevanja z energijo iz člena 4 je naslednja:

1. Države članice za izračun povprečne letne porabe energije uporabijo letno porabo končne energije vseh odjemalcev na njenem ozemlju, v okviru te direktive, za obdobje zadnjih petih let pred izvajanjem te direktive in za katero so na voljo uradni podatki. Ta poraba končne energije je količina energije, ki je distribuirana ali prodana končnim odjemalcem v obdobju petih let in ni prilagojena stopinjskim dnevom, strukturnim spremembam ali proizvodnim spremembam.

Nacionalni okvirni cilj varčevanja z energijo se bo na podlagi te povprečne letne količine porabe izračunal enkrat, iz tega izhajajoča absolutna količina energije, ki jo je treba prihraniti, pa se uporabi za celoten čas trajanja te direktive.

Nacionalni okvirni cilj varčevanja z energijo:

- (a) znaša 9 % letne povprečne količine porabe, kot je navedena zgoraj;
- (b) se izmeri po devetem letu uporabe direktive;
- (c) izhaja iz skupnih letnih prihrankov energije doseženih v devetletnem obdobju uporabe te direktive;
- (d) se doseže preko energetske storitev in drugih ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti.

Ta metodologija za merjenje prihrankov energije zagotavlja, da je skupni znesek prihrankov, ki ga predvideva ta direktiva, nespremenljiv in zato neodvisen od bodoče rasti BDP in vseh povečanj porabe energije v prihodnosti.

2. Nacionalni okvirni cilj varčevanja z energijo je izražen v absolutni vrednosti v GWh ali v protivravnosti, izračunani v skladu s Prilogo II.
3. Prihranki energije v določenem letu po začetku veljavnosti te direktive, ki so posledica ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti, začeti v preteklem letu, vendar ne pred letom 1995, in ki imajo dolgoročne učinke, se lahko upoštevajo pri izračunu letnih prihrankov energije. V nekaterih primerih, ko to opravičujejo okoliščine, se lahko upoštevajo ukrepi, ki so se začeli pred letom 1995, vendar ne prej kot leta 1991. Ukrepe tehnološke narave je treba bodisi posodobiti, da se upošteva tehnološki napredek, bodisi ovrednotiti glede na merila za tovrstne ukrepe. Komisija pripravi smernice za merjenje ali ocenjevanje učinka vseh tovrstnih ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti, ki bodo temeljile, povsod kjer bo to mogoče, na obstoječi zakonodaji Skupnosti, kot je Direktiva 2004/8/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o spodbujanju soproizvodnje, ki temelji na rabi koristne toplote, na notranjem trgu z energijo ⁽¹⁾ in Direktiva 2002/91/ES.

V vseh primerih morajo biti prihranki energije, ki iz teh ukrepov izhajajo, preverljivi in merljivi ali ocenljivi v skladu s splošnim okvirom iz Priloge IV.

⁽¹⁾ UL L 52, 21.2.2004, str. 50.

PRILOGA II

Vsebnost energije izbranih goriv za končno rabo – pretvorbena tabela ⁽¹⁾

Energetski proizvod	kJ (NCV)	kgoe (NCV)	kWh (NCV)
1 kg koksa	28 500	0,676	7,917
1 kg črnega premoga	17 200 – 30 700	0,411 – 0,733	4,778 – 8,528
1 kg briketov iz rjavega premoga	20 000	0,478	5,556
1 kg črnega lignita	10 500 – 21 000	0,251 – 0,502	2,917 – 5,833
1 kg rjavega premoga	5 600 – 10 500	0,134 – 0,251	1,556 – 2,917
1 kg naftnega skrilavca	8 000 – 9 000	0,191 – 0,215	2,222 – 2,500
1 kg šote	7 800 – 13 800	0,186 – 0,330	2,167 – 3,833
1 kg šotnih briketov	16 000 – 16 800	0,382 – 0,401	4,444 – 4,667
1 kg mazuta (težko kurilno olje)	40 000	0,955	11,111
1 kg lahkega kurilnega olja	42 300	1,010	11,750
1 kg motornega bencina	44 000	1,051	12,222
1 kg parafina	40 000	0,955	11,111
1 kg utekočinjenega naftnega plina	46 000	1,099	12,778
1 kg zemeljskega plina ⁽¹⁾	47 200	1,126	13,10
1 kg utekočinjenega zemeljskega plina	45 190	1,079	12,553
1 kg lesa (25 % vlage) ⁽²⁾	13 800	0,330	3,833
1 kg peletov/lesnih stiskancev	16 800	0,401	4,667
1 kg odpadkov	7 400 – 10 700	0,177 – 0,256	2,056 – 2,972
1 MJ pridobljene toplote	1 000	0,024	0,278
1 kWh električne energije	3 600	0,086	1 ⁽³⁾

Vir: Eurostat

⁽¹⁾ 93 % metana.⁽²⁾ Države članice lahko, odvisno od najpogosteje uporabljene vrste lesa v posamezni državi članici, uporabijo druge vrednosti.⁽³⁾ Za prihranke električne energije v kWh lahko države članice uporabijo pretvorbene količnik v vrednosti 2,5, ki odraža ocenjeno 40 % povprečno učinkovitosti proizvodnje v EU v ciljnem obdobju. Države članice lahko uporabijo drugačen pretvorbene količnik, če njegovo uporabo lahko upravičijo.⁽¹⁾ Države članice lahko uporabijo drugačne pretvorbene količnike, če jih lahko upravičijo.

PRILOGA III

Okvirni seznam primerov ustreznih ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti

Ta priloga vsebuje primere področij, na katerih je mogoče pripraviti in izvajati programe in druge ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti v zvezi s členom 4.

Te ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti se lahko upošteva le, če zagotavljajo prihranke, ki so v skladu s smernicami iz Priloge IV jasno merljivi in preverljivi ali ocenljivi, in če njihov vpliv na prihranke energije ni že upoštevan v drugih posebnih ukrepih. Naslednji sezname niso izčrpani, temveč usmerjevalni.

Primeri ustreznih ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti:

Stanovanjski in terciarni sektor

- (a) ogrevanje in hlajenje (npr. toplotne črpalke, novi učinkoviti kotli, namestitev/učinkovita posodobitev sistemov za daljinsko ogrevanje/hlajenje.);
- (b) izolacija in prezračevanje (npr. izolacija votlih sten in stropa, dvojna/trojna zasteklitev oken, pasivno ogrevanje in hlajenje);
- (c) topla voda (npr. namestitev novih naprav, neposredna in učinkovita raba pri ogrevanju prostorov, pralni stroji.);
- (d) razsvetljava (npr. nove učinkovite sijalke in predstikalne naprave, digitalni nadzorni sistemi, uporaba detektorjev gibanja za sisteme razsvetljave v poslovnih zgradbah);
- (e) kuhanje in hlajenje (npr. nove učinkovite naprave, sistemi vračanja toplote);
- (f) druga oprema in naprave (npr. naprave za sproizvodnjo toplote in električne energije, nove učinkovite naprave, časovni nadzor za optimiranje rabe energije, zmanjšanje izgub v stanju pripravljenosti, montaža kondenzatorjev za zmanjšanje jalove moči, transformatorji z nizkimi izgubami);
- (g) izraba obnovljivih virov energije v gospodinjstvih, pri čemer se zmanjša nakup energije (npr. sistemi s sončnimi kolektorji za pripravo tople sanitarne vode, ogrevanje in hlajenje prostorov s pomočjo sončne energije);

Industrijski sektor

- (h) proizvodni procesi (npr. učinkovitejša uporaba stisnjenega zraka, kondenzata, stikal in ventilov, uporaba samodejnih in integriranih sistemov, učinkovitost v stanju pripravljenosti);
- (i) motorji in pogonski sistemi (npr. povečana uporaba elektronskih krmil, pogonski sistemi s spremenljivo hitrostjo, celostno programiranje aplikacij, frekvenčna pretvorba, električni motorji z visokim izkoristkom);
- (j) ventilatorji, pogonski sistemi s spremenljivo hitrostjo in prezračevanje (npr. nove naprave/sistemi, uporaba naravnega prezračevanja);
- (k) upravljanje povpraševanja (npr. uravnavanje obremenitev, nadzorni sistemi za zmanjšanje konic);
- (l) sproizvodnja z visokim izkoristkom (npr. naprave za sproizvodnjo toplote in električne energije);

Sektor prometa

- (m) način prevoza (npr. spodbujanje energetske učinkovitih vozil, energetske učinkovite uporabe vozil, vključno s sistemi za nastanitev tlaka v pnevmatikah, energetske učinkovitimi napravami in dodatnimi napravami za vozila, dodatki za gorivo, ki izboljšujejo energetske učinkovitost, visoko kakovostna olja za mazanje, pnevmatike z nizkim kotalnim uporom itd.);

- (n) spremembe v načinu prevoza (npr. opravljanje poti dom/delo brez avtomobila, prevozi več ljudi v skupnem avtu, spremembe v načinu prevoza z načinov, ki porabijo več energije, na druge, ki jo porabijo manj, na potnika/km ali na tono/km);
- (o) dnevi brez avtomobila;

Ukrepi na medsektorski ravni

- (p) standardi in norme, katerih cilj je predvsem povečati energetska učinkovitost izdelkov in storitev, vključno s stavbami;
- (q) sistemi za energetska označevanje;
- (r) meritve, pametni merilni sistemi kot so individualni merilni inštrumenti z odčitavanjem in uravnavanjem na daljavo ter informativni obračun;
- (s) usposabljanje in izobraževanje, ki vodita v uporabo energetska učinkovite tehnologije in/ali postopkov;

Horizontalni ukrepi

- (t) predpisi, davki itd., katerih učinek je zmanjšanje rabe končne energije;
 - (u) usmerjene obveščevalne akcije, ki spodbujajo izboljšanje energetske učinkovitosti in ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti.
-

PRILOGA IV

Splošni okvir za meritve in preverjanje prihrankov energije**1. Merjenje in izračun prihrankov energije ter njihova normalizacija**1.1 *Merjenje prihrankov energije*

Splošno

Pri merjenju prihrankov energije, doseženih v skladu s členom 4, ki se opravlja z namenom, da se zajame splošno izboljšanje energetske učinkovitosti in ugotovi, kakšen je vpliv posameznih ukrepov, se uporabi usklajeni model za izračun; ta pri merjenju letnega izboljšanja energetske učinkovitosti za potrebe EEAP iz člena 14 vključuje kombinacijo metod za izračun na način od zgoraj navzdol in od spodaj navzgor.

Odbor si pri razvijanju usklajenega modela za izračun v skladu s členom 15(2) prizadeva, da bi v največjem možnem obsegu uporabil podatke, ki jih redno že posredujejo Eurostat in/ali nacionalne statistične agencije.

Izračuni na način od spodaj navzgor

Metoda izračuna na način od spodaj navzgor pomeni, da pri izračunu prihrankov energije kot izhodišče služijo nacionalni podatki ali podatki o prihrankih energije, združeni v okviru sektorjev. Letni podatki se nato prilagodijo tako, da se upošteva zunanje dejavnike, kakor so temperaturni primanjkljaj, strukturne spremembe, proizvodni program itd.; tako dobljena meritev dokaj zadovoljivo prikazuje skupno izboljšanje energetske učinkovitosti, kakor je opisano v točki 1.2. S to metodo natančno in podrobno merjenje ni mogoče, ravno tako pa ne prikaže vzročne zveze med ukrepi in iz njih izhajajočimi prihranki energije. Običajno pa je ta metoda preprostejša in cenejša, pogosto jo navajajo kot metodo „kazalnikov energetske učinkovitosti“, ker prikazuje razvoj stanja.

Odbor se pri razvoju metode za izračun na način od spodaj navzgor, ki se uporablja v tem usklajenem modelu za izračun, v največji možni meri opira na obstoječe metodologije, kot je model ODEX ⁽¹⁾.

Izračuni na način od spodaj navzgor

Metoda izračuna na način od spodaj navzgor pomeni, da se prihranki energije, doseženi z določenim ukrepom za izboljšanje energetske učinkovitosti, merijo v kilovatnih urah (kWh), joulih (J) ali kilogramih ekvivalenta nafte (kgoe) in se seštejejo s prihranki energije iz drugih posebnih ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti. Organi ali agencije, iz člena 4(4), uredijo vse potrebno, da ne prihaja do dvojnega štetja prihrankov energije, ki je posledica kombinacije ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti (vključno z mehanizmi). Za metodo izračuna od spodaj navzgor se lahko uporabijo podatki in metode iz točk 2.1 in 2.2.

Pred 1. januarjem 2008 Komisija razvije usklajen model od spodaj navzgor. Ta model zajema med 20 in 30 % letne porabe energije za sektorje znotraj področja uporabe te direktive, ob potrebnem upoštevanju dejavnikov iz točk (a), (b) in (c) spodaj.

Do 1. januarja 2012 Komisija nadaljuje z razvojem tega usklajenega modela od spodaj navzgor, ki bo zajemal znatno višjo raven končne letne porabe energije za sektorje znotraj področja uporabe te direktive, ob potrebnem upoštevanju dejavnikov iz točk (a), (b) in (c) spodaj.

⁽¹⁾ Projekt ODYSSEE-MURE, program SAVE. Komisija, 2005.

Pri razvoju usklajenega modela od spodaj navzgor Komisija upošteva sledeče dejavnike in svojo odločitev ustrezno utemelji:

- (a) izkušnje z usklajenim modelom za izračun v prvih letih njegove uporabe;
- (b) pričakovano morebitno povečanje natančnosti kot posledica večjega deleža izračunov na način od spodaj navzgor;
- (c) ocena morebitnih dodatnih stroškov in/ali upravnih obremenitev.

Odbor si pri razvoju tega usklajenega modela od spodaj navzgor v skladu s členom 15(2) prizadeva za uporabo standardiziranih metod, ki vključujejo kar najmanjše upravno breme in stroške, predvsem z uporabo metod merjenja iz točk 2.1 in 2.2 ter s poudarkom na tistih sektorjih, kjer je lahko usklajeni model od spodaj navzgor čim bolj stroškovno učinkovit.

Države članice, ki tako želijo, lahko po odobritvi Komisije poleg dela, za katerega je predpisan usklajeni model od spodaj navzgor, uporabljajo še dodatne meritve od spodaj navzgor, v skladu s postopkom iz člena 16(2) na osnovi opisa metodologije, ki jo predstavi zadevna država članica.

Če izračuni od spodaj navzgor za nekatere sektorje niso na razpolago, se v poročilih Komisiji uporabijo izračuni od zgoraj navzdol ali kombinacija izračunov od zgoraj navzdol in od spodaj navzgor, ob upoštevanju odobritve Komisije in v skladu s postopkom iz člena 16(2). Komisija še zlasti pri ocenjevanju prošenj v zvezi s tem v okviru prvega EEAP, opisanega v členu 14(2) pokaže ustrezno prilagodljivost. Za določitev vpliva ukrepov, izvedenih po letu 1995 (in v nekaterih primerih leta 1991), ki še imajo učinke, bodo potrebni izračuni od zgoraj navzdol.

1.2 Kako naj se normalizirajo meritve prihrankov energije

Prihranki energije se določijo z merjenjem in/ali oceno porabe pred in po izvedbi ukrepa, ob zagotavljanju normalizacije za zunanje pogoje, ki ponavadi vplivajo na porabo energije. Pogoji, ki ponavadi vplivajo na rabo energije, se lahko sčasoma spremenijo. Taki pogoji so lahko posledica enega ali več verjetnih dejavnikov, kot so:

- (a) vremenski pogoji, kot je temperaturni primanjkljaj;
- (b) stopnje zasedenosti;
- (c) odpiralni čas za nestanovanjske stavbe;
- (d) instalirana moč opreme (zmogljivost opreme); proizvodni program;
- (e) tovarniška zmogljivost, stopnja proizvodnje, količina ali dodana vrednost, vključno s spremembami na ravni BDP;
- (f) urnik za montažo in vozila;
- (g) razmerje glede na druge enote.

2. Podatki in metode, ki se jih lahko uporabi (merljivost)

Obstaja več metod zbiranja podatkov za meritev in/ali oceno energetske prihrankov. V času ocenjevanja energetske storitve ali ukrepa za izboljšanje energetske učinkovitosti pogosto ne bo mogoče, da bi se zanašali samo na meritve. Zato obstaja razlikovanje med metodami za merjenje prihrankov energije in metodami za ocenjevanje prihrankov, pri čemer se pogosteje uporabljajo slednje.

2.1 Podatki in metode na osnovi meritev

Računi podjetij za distribucijo ali podjetij za maloprodajo

Računi za izmerjeno porabo energije so lahko osnova za določanje porabe v vzorčnem obdobju pred uvedbo ukrepa za izboljšanje energetske učinkovitosti. Nato se jih lahko primerja z računi za obdobje po uvedbi in uporabi ukrepa, prav tako za vzorčno časovno obdobje. Ugotovitve se, če je to mogoče, primerja tudi s kontrolno skupino (skupino, ki ne sodeluje) ali pa se jih namesto tega normalizira, kakor je opisano v točki 1.2.

Podatki o prodaji energije

Porabo različnih vrst energije (npr. električne energije, plina, kurilnega olja) se lahko izmeri s primerjavo podatkov o prodaji podjetij za maloprodajo in distributerjev, zbranih pred uvedbo ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti, s podatki o prodaji po uvedbi ukrepov. Uporabi se lahko kontrolna skupina ali normalizirani podatki.

Podatki o prodaji opreme in naprav

Zmogljivost opreme in naprav se lahko izračuna na osnovi informacij, zbranih neposredno pri proizvajalcih. Podatke o prodaji opreme in naprav se običajno dobi od podjetij za maloprodajo. Izvedejo se lahko tudi posebne raziskave in meritve. Za določitev višine prihrankov energije se lahko dostopne podatke primerja s podatki o prodaji. Pri uporabi te metode je potrebna prilagoditev zaradi upoštevanja sprememb pri uporabi opreme ali naprave.

Podatki o rabi končne energije

Rabo energije v stavbah ali objektih je možno v celoti spremljati, da se zabeleži poraba energije pred in po uvedbi ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti. Pomembni ustrezni dejavniki (npr. proizvodni proces, posebna oprema, naprave za ogrevanje) se lahko merijo natančneje.

2.2 Podatki in metode na osnovi ocen

Enostavne tehnične ocene, brez pregleda

Izračun podatkov na osnovi enostavne tehnične ocene brez pregleda na kraju samem je najbolj običajna metoda za zbiranje podatkov za določitev domnevnih prihrankov energije. Podatke se lahko oceni s tehnično metodo brez uporabe podatkov, pridobljenih na kraju samem, temveč s pomočjo predpostavk, temelječih na specifikaciji opreme, učinkovitosti delovanja, diagramov obratovanja vpeljanih ukrepov in statističnih podatkov.

Kompleksne tehnične ocene, s pregledom

Podatke o energiji se lahko izračuna na osnovi informacij, ki jih zbere zunanji strokovnjak s pregledom ali s kakšno drugo preiskavo na enem ali več ciljnih mestih. Na tej osnovi se lahko razvijejo zahtevnejši algoritmi/simulacijski modeli in se uporabijo za širši izbor mest (npr. stavbe, objekti, vozila). Meritve te vrste se lahko pogosto uporabi za dopolnitev in umerjanje podatkov, zbranih z enostavno tehnično oceno.

3. **Kako ravnati z negotovostjo**

Vse metode, naštetje v točki 2, lahko vsebujejo določeno stopnjo negotovosti. Negotovost je lahko posledica ⁽¹⁾:

- (a) pogreška merilne naprave: navadno so podani v specifikacijah, proizvajalca izdelka;

⁽¹⁾ Model ugotavljanja stopnje določljive negotovosti, ki temelji na teh treh napakah, je v Prilogi B k Mednarodnemu protokolu za meritve delovanja in preverjanje (International Performance Measurement & Verification Protocol – IPMVP).

- (b) napake v modelu: ponavadi so to napake v modelih, ki se jih uporablja za ocenjevanje parametrov iz zbranih podatkov;
- (c) napake vzorčenja: ponavadi so to napake, ki nastanejo zato, ker se je opazovalo zgolj vzorec enot in ne celotnega sklopa enot v raziskavi.

Negotovost lahko izvira tudi iz načrtovanih ali nenačrtovanih predpostavk; te se običajno povezuje z ocenami, pogoji in/ali uporabo tehničnih podatkov. Pojav napak je tudi posledica izbranega sistema zbiranja podatkov, ki je opisan v točkah 2.1 in 2.2. Svetuje se dodaten podroben opis negotovosti.

Države članice lahko uporabijo metodo določljive negotovosti, ko bodo poročale o ciljih, določenih v tej direktivi. Določljiva negotovost se torej izrazi na statistično pomemben način in navaja tako stopnjo natančnosti kot zaupanja. Na primer: "ob 90 % zaupanju merilni pogrešek znaša $\pm 20\%$ ".

Če je uporabljena metoda določljive negotovosti, države članice prav tako upoštevajo dejstvo, da je stopnja negotovosti, ki je sprejemljiva pri izračunih prihrankov energije, odvisna od stopnje prihrankov in gospodarskega interesa po znižanju stopnje negotovosti.

4. Usklajene dobe trajanja ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti v izračunih na način od spodaj navzgor

Nekateri ukrepi za izboljšanje energetske učinkovitosti trajajo desetletja, medtem ko so drugi v veljavi krajši čas. Na spodnjem seznamu je nekaj primerov povprečne dobe trajanja ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti:

Izolacija podstrešja v zasebnih stanovanjih	30 let
Izolacija votlih sten v zasebnih stanovanjih	40 let
Zasteklitev – razredi od E do C ($v\ m^2$)	20 let
Kotli – razred B do A	15 let
Regulacija ogrevanja – nadgradnja z zamenjavo ogrevalnega kotla	15 let
Kompaktne fluorescenčne sijalke – maloprodaja	16 let

Vir: Energy Efficiency Commitment 2005 – 2008, Združeno kraljestvo.

Da bi zagotovili, da vse države članice za podobne ukrepe uporabijo isto dobo trajanja, se te uskladijo na evropski ravni. Komisija, ki ji pomaga odbor, ustanovljen po členu 16, zgornji seznam torej nadomesti z dogovorjenim predhodnim seznamom s povprečno dobo trajanja različnih ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti, in sicer najpozneje 17. novembra 2006.

5. Kako obravnavati pomnoževalni učinek prihrankov energije in kako se izogniti dvojnemu štetju pri kombiniranih metodah za izračun – na način od zgoraj navzdol in od spodaj navzgor

Izvedba enega ukrepa za izboljšanje energetske učinkovitosti, npr. izolacije rezervoarja za toplo vodo in cevi v stavbi, ali drugega ukrepa z enakovrednim učinkom, lahko ima v prihodnosti na trgu pomnoževalni učinek, kar pomeni, da se bo ukrep na trgu izvedel samodejno, brez dodatnega posredovanja organov ali agencij iz člena 4(4) ali drugih ponudnikov energetskih storitev zasebnega sektorja. Ukrep s potencialom pomnoževalnega učinka bi bil v večini primerov stroškovno učinkovitejši kot ukrepi, ki jih je treba redno ponavljati. Države članice izračunajo potencial prihranka energije takih ukrepov, vključno z njihovimi pomnoževalnimi učinki, in z naknadnim ocenjevanjem ter po potrebi s pomočjo kazalnikov preverijo skupne učinke.

V povezavi z ocenjevanjem horizontalnih ukrepov se lahko uporabi pokazatelj energetske učinkovitosti, če je mogoče določiti, kako bi se ti razvijali brez horizontalnih ukrepov. Vendar mora biti, v največji možni meri, omogočeno izločanje dvojnega štetja s prihranki, ki so bili doseženi z usmerjenimi programi za energetske

učinkovitost, energetske storitvami in drugimi instrumenti politike. To zlasti velja za obdavčitev energije ali CO₂ in informacijske kampanje.

V primeru dvojnega štetja prihrankov energije se izvedejo popravki. Priporoča se uporaba matric, ki omogočijo seštevanje vplivov ukrepov.

Potencialni prihranki energije, ki nastanejo po ciljnem obdobju, se ne upoštevajo, ko države članice poročajo o skupnem cilju, določenem v členu 4. Ukrepe, ki podpirajo dolgoročne učinke na trgu, bi morali na vsak način spodbujati, pri poročanju o ciljeh iz člena 4 pa bi morali upoštevati ukrepe, na podlagi katerih je že prišlo do pomnoževalnega učinka glede prihrankov energije, pod pogojem, da jih je mogoče meriti in preveriti s pomočjo smernic iz te priloge.

6. **Kako preveriti prihranke energije**

Energetske prihranke, dosežene s posebnimi energetske storitvami ali z drugimi ukrepi za izboljšanje energetske učinkovitosti, preveri tretja stran, če se oceni, da je to stroškovno učinkovito in potrebno. To lahko storijo neodvisni svetovalci, podjetja za energetske storitve ali drugi udeleženci na trgu. Ustrezni organi ali agencije države članice iz člena 4(4) lahko o tej zadevi izdajo nadaljnja navodila.

Viri: A European Ex-post Evaluation Guidebook for DSM and EE Service Programmes; IEA, Zbirka podatkov INDEEP; IPMVP, Zvezek 1 (različica iz marca 2002).

PRILOGA V

Okvirni seznam trgov in podtrgov za pretvorbo energije, za katere se lahko opredelijo merila:

1. Trg gospodinjskih aparatov, informacijske tehnologije in svetil:

1.1 gospodinjski aparati (bela tehnika);

1.2 informacijska tehnologija/zabavna elektronika;

1.3 svetila.

2. Trg tehnologije hišnega ogrevanja:

2.1 ogrevanje;

2.2 oskrba s toplo vodo;

2.3 klimatizacija;

2.4 prezračevanje;

2.5 toplotna izolacija;

2.6 okna.

3. Trg industrijskih peči.

4. Trg motoriziranih pogonov v industriji.

5. Trg institucij javnega sektorja:

5.1 šole/javna uprava;

5.2 bolnišnice;

5.3 plavalni bazeni;

5.4 javna razsvetljava.

6. Trg prevoznih storitev.

PRILOGA VI

Seznam primernih ukrepov za energetska učinkovita javna naročila

Brez poseganja v nacionalne predpise in predpise Skupnosti na področju javnih naročil države članice glede na to, da naj bi javni sektor služil kot zgled, kakor je navedeno v členu 5, zagotovijo, da javni sektor spoštuje vsaj dve zahtevi iz naslednjega seznama:

- (a) zahteve za uporabo finančnih instrumentov za varčevanje z energijo, kot je pogodbeno zagotavljanje prihranka energije, ki zagotavlja merljive in vnaprej določene prihranke energije (vključno s primeri, ko javna uprava prenese odgovornosti na zunanje izvajalce);
 - (b) zahteve za nakup opreme in vozil s seznamov specifikacij o energetske učinkovitosti proizvodov za različne kategorije opreme in vozil, ki jih sestavijo organi ali agencije javnega sektorja iz člena 4(4), pri čemer se po potrebi uporabi analiza minimalnih stroškov življenjskem krogu ali primerljive metode za zagotavljanje stroškovne učinkovitosti;
 - (c) zahteve za nakup opreme, ki ima v vseh stanjih učinkovito porabo energije, tudi v stanju pripravljenosti, pri čemer se po potrebi uporabi analiza minimalnih stroškov v življenjskem krogu ali primerljive metode za zagotavljanje stroškovne učinkovitosti;
 - (d) zahteve za nadomestitev ali obnovo obstoječe opreme in vozil z opremo, navedeno v točkah (b) in (c);
 - (e) zahteve za uporabo energetskih pregledov in izvajanje iz njih izhajajočih stroškovno učinkovitih priporočil;
 - (f) zahteve po nakupu ali najemu energetske učinkovitih stavb ali njihovih delov, oziroma zahteve po nadomestitvi ali obnovi kupljenih ali najetih stavb ali njihovih delov, da postanejo energetska učinkovitejša.
-